

I. GÜN: 03 HAZİRAN 2011

AÇILIŞ KONUŞMALARI

PROF. DR. EMİN ARAT

(MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI)

ÖMER ELMAS

(VAKIFBANK T.A.O. GENEL MÜDÜR YARDIMCISI)

PROF. DR. M. EMİN ARTUK

(MARMARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI)

PROF. DR. O. GÖKHAN ANTALYA

(MARMARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ MEDENİ HUKUK
ANABİLİM DALI BAŞKANI/TBK. BİLİM KOMİSYONU ÜYESİ)

Sunucu (Arş. Gör. F. Zeynep ALTINER):

Sayın Rektör yardımcısı, Sayın Dekan, Türkiye Vakıflar Bankası genel müdür yardımcıları ve yöneticileri, değerli öğretim üyeleri, değerli yargı mensupları hakimler, savcılar ve avukatlar, değerli konuklar...

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi işbirliği ile Türkiye Vakıflar Bankası Anonim Ortaklığı katkılarıyla düzenlenen “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi” sempozyumuna hoşgeldiniz...

Ulu Önder Atatürk, silah arkadaşları ve şehitlerimiz huzurunda sizleri bir dakikalık saygı duruşuna ve devamında istiklal marşına davet ediyorum.

Açılış konuşmasını yapmak üzere Marmara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sayın Emin ARAT'ı kürsüye davet ediyorum, buyurun hocam...

Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Emin ARAT'ın Açılış Konuşması

Değerli konuklar, öncelikle katılımınız için üniversitemiz adına teşekkür ediyorum.

Bugün burada 01 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girecek olan Yeni Borçlar Kanununun hükümlerinin değerlendirilmesi için toplanılmış bulunmaktadır. Türkiye'nin dört bir tarafından gelen değerli bilim adamları Türk Borçlar Kanunu'nu daha iyi anlaşılabilmesi ve uygulamaya da yol göstermesi için kanunu hazırlayan bilim komisyon üyelerinin başkanlığında değerlendirmelerini sunacaklardır.

Türk Hukuk devriminin temel taşlarının en büyüğü olan “Türk Kanunu Medenîsi”nin tamamlayıcısı ve âdeta beşinci kitabı olarak bilinen 818 sayılı “Borçlar Kanunu”; Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 22 Nisan 1926 tarihinde kabul edilmiş, 8 Mayıs 1926 tarihli ve 366 sayılı Resmî Ceride’de yayımlanmış ve 4 Ekim 1926 tarihinde, 743 sayılı Türk Kanunu Medenîsi ile birlikte yürürlüğe girmiştir.

Kanunların birer sosyal varlık olarak, aynen canlı varlıklar gibi zamanla yaşlanmaları, kendilerinden beklenen işlevleri tam anlamıyla yerine getirmekte güçsüz kalmaları, bu sebeple de günün şartlarına ve ihtiyaçlarına gereği gibi cevap vermemeleri, herkesçe kabul edilebilecek bir gerçektir.

Aynı gerçek ve zorunluluk, temel kanunlardan birisi olan, 818 sayılı Borçlar Kanunumuz için de söz konusudur. Bu nedenle, Adalet Bakanlığı'nca, yürürlükteki Kanunu baştan sona gözden geçirmek, tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası niteliği ile beşinci kitabını oluşturduğu Türk Medenî Kanunu ile uyumunu sağlamak ve özellikle günümüzün ihtiyaçlarına cevap verecek yeni bir tasarı hazırlamak üzere, akademisyenlerden ve uygulayıcılardan oluşan bir “Borçlar Kanunu Komisyonu” kurulmuştur.

Borçlar Kanunu Komisyonu, yaklaşık sekiz yıllık bir çalışma sonucunda Türk Borçlar Kanununu hazırlamıştır.

Geniş bir akademisyen katılımıyla gerçekleştirilecek bu Sempozyumun, Kanunu hazırlayan bilim komisyonu üyelerinin değerlendirmeleriyle birlikte, Yeni Borçlar Kanununun yürürlüğe girdikten sonra nasıl anlaşılması ve uygulanması gerektiği hususunda önemli açılımlar getireceğini düşünmekteyim. Teşekkür ederim.

Sunucu: Açılış konuşmasını yapmak üzere Vakıfbank Genel Müdür Yardımcısı Sayın Ömer ELMAS'ı kürsüye davet ediyorum, buyurun...

Vakıfbank Genel Müdür Yardımcısı Ömer ELMAS'ın Açılış Konuşması

Sayın Rektör Yardımcısı değerli katılımcılar hoş geldiniz. Hepinizin bildiği üzere Türk Medeni Kanunu'nun bir parçası olarak 818 Sayılı Borçlar Kanunu 22 Nisan 1926 yılında kabul edilmiştir. Bu sürenin üzerinden yaklaşık 85 yıl geçmiş durumda. Özel hukuka ilişkin neredeyse tüm hukuki ilişkilere uygulanmış olan 818 Sayılı Borçlar Kanunu çok önemli değişikliklerle 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu yeni bir yasa olarak kabul edildi yasama organında. Burada Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun herhalde gelecek yüzyıla hükmedebileceğini söylemiş olursak hatalı bir öngöründe bulunmuş olmayız. Bu kadar önemli bir temel yasanın yasama organında kabul edilip yakında yürürlüğe gireceğini dikkate aldığımızda, VakıfBank olarak Marmara Üniversitesi'nden gelen teklifi ciddiyetle ve heyecanla kabul ettik. Böylece VakıfBank, başta Prof. Dr. Cevdet Yavuz ve Prof. Dr. Gökhan Antalya olmak üzere Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mensuplarıyla şimdi başlayacak olan Sempozyumun ortağı olmuştur. VakıfBank olarak Marmara Üniversitesiyle yaptığımız bu birlikteliğin başka yeniliklere de vesile olmasını temenni ediyorum. Türk Borçlar Kanunu'nun evde, sokakta, çarşıda, işyerinde, havada, karada, denizde her yerde yaşadığımız her yerde kısaca hayatımızın her alanında bulunduğumuz hukuki ilişkilerde bizi etkileyebilecek nitelikte ve finans sektörünün temsilcisi olarak bizleri de etkileyebilecek olması bakımından, burada yapılacak olan değerlendirmeleri merakla bekliyoruz. Yasanın gerekçe kısmında belirtildiği gibi Türk Borçlar Kanunu'nun büyük bir kısmı uzun bir süreden beri uygulanan ve tezlere, monografilere, makalelere hasılı kelimelere konu olmuş olan 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun maddelerinden oluştuğundan yasanın her maddesinde uzun gerekçeler yazılmamıştır. Ancak 818 Sayılı Yasada yer verilmeyen yeni hükümler için ayrıntılı gerekçeler yazılmıştır. Böylece Yasa hükümlerinin uygulanma biçiminin nasıl olması gerektiği öğretisi ve uygulamaya bırakılmıştır. İşte tam bu nedenle bu Sempozyum ayrı bir önem arz etmektedir. Türk Borçlar Kanunu'nun yasalaşma sürecinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Alt Komisyonu'nda yapılan

çalışmalara Türkiye Bankalar Birliği temsilcisi olarak katılıp görüşleri ifade etmiş biri olmam bakımından, burada özellikle genel işlem şartları, kefalet, adam çalıştırmanın sorumluluğu, faiz gibi konuların Sempozyum sırasında derinlemesine konuşulacağını ümit ediyorum. Bu Sempozyumun her bir tebliğinin kendi alanında kıymetli çalışmalar olduğunu bilerek tüm oturumlara katılımınızı talep ediyor ve başarılı bir çalışma diliyorum. Teşekkür ederim.

Sunucu: Açılış konuşmasını yapmak üzere Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sayın Emin ARTUK’u kürsüye davet ediyorum, buyurun sayın dekanım...

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. M. Emin ARTUK’un Açılış Konuşması

Sayın Rektör Yardımcısı, Hocalarım ve Değerli Katılımcılar,

Ülkemizde İsviçre Borçlar Kanunu’nun 1926 tarihinde iktibasından önce, borç münasebetleri “Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye” denen bir kanunla düzenlenmişti. Bizde Borçlar Kanunu’nun, medeni kanun içinde değil, ayrı bir kanun içinde tanzimi, Mehaz İsviçre’deki tarihi gelişime bağlıdır. Nitekim İsviçre’de Borçlar Kanunu (Eski Borçlar Kanunu), Medeni Kanun’dan önce 1881 yılında yürürlüğe girmiştir. Medeni Kanun’un kanunlaşma tarihi 1907 dir. İsviçre Borçlar Kanunu çeşitli eserlerden faydalanılarak meydana getirilmiştir. Bu eserlerin başlıcaları, Fransız Medeni Kanunu, Züriç Kantonu için hazırlanan Medeni Kanun, Prof. Munsinger’in 1864 de yayınlanan İsviçre Ticaret Kanunu Projesi, Almanya için hazırlanan 1866 tarihli Dresden Projesi’dir.

İsviçre Medeni Kanunu’nun 1912 yılının ilk günü meriyete girmesi kararlaştırıldığında Borçlar Kanunu da gözden geçirildi. Böylece eski İsviçre Borçlar Kanunu Medeni Kanunla birlikte yürürlüğe girdi.

Biz 1926 da İsviçre Medeni Kanunu ve Borçlar Kanunu’nu değişikliklerle bir kül halinde iktibas ettik. Böylece 818 sayılı Borçlar Kanunu İsviçre Borçlar Kanunu’nun birinci tadil şeklinden iktibas edilmiştir.

Özel hukukun dalı olan Borçlar hukuku, en geniş tanımıyla taraflar arasındaki borç ilişkilerini ve borcun konusunu oluşturan edimleri inceleyen ve düzenleyen hukuk dalıdır. Borçlar hukuku, borç ilişkilerinin düzenlenmesi sebebiyle ticari, sosyal ve ekonomik hayatın en önemli parçasını oluşturmaktadır.

Temel kanunların, günün şartlarına ve ihtiyaçlarına uygun hale getirilmeleri zorunludur. Nitekim uzun süren yasa çalışmalarının ardından, 11 Ocak 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde kabul edilen ve 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girecek olan, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu, 1926 yılından bu güne kadar yürürlükte bulunan 818 Sayılı Borçlar Kanunu’nu ilga etmiştir.

Türk Borçlar Kanunu'nun yürürlük tarihinin 1 Temmuz 2012 olarak belirlenmesi, temel kanun niteliğinde olan bu Kanunun, borç ilişkilerinin tarafları, akademisyenler ve özellikle uygulamacılar tarafından tüm yönleriyle anlaşılması ve derdest olan davalar bakımından yerinde olmuştur.

Yeni Borçlar Kanunu'nda, 818 Sayılı Kanunda düzenlenmiş olan bazı kurumlardan önemli sayılabilecek değişiklikler yapıldığı, mer'i Kanunda olmayan bazı konularda yeni kurum ve hükümlere yer verildiği, bu değişikliklerin günümüzde ortaya çıkan bir takım yeni ihtiyaçlara cevap vermek amacıyla yapıldığı, yeniliklerin yabancı hukuk sistemlerinde, özellikle İsviçre ve Almanya Hukuklarında son zamanlarda gerçekleşmiş olan değişiklik ve gelişmelerden esinlenmek suretiyle Kanuna yansıtıldığı, Kanunun genel gerekçesinde ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Bunun dışında Kanunda kullanılan dil oldukça sadeleştirilmiş, yürürlükteki Kanunda yer alan ve günümüzde anlaşılmasında zorluklar yaşanan ifadeler daha kolay anlaşılabilir hale getirilmiş, genellikle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda kullanılan dil esas alınmıştır. Örneğin akit yerine sözleşme; tahriri şekil yerine yazılı şekil; rükunlar yerine unsurlar; salahiyeti nakit vesika yerine yetki belgesi terimleri kullanılmıştır.

1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girecek olan Borçlar Kanununda ile ilgili olarak yapılacak bu tarz toplantıların, özellikle Kanunun anlaşılması, Kanunun artıları ve eksilerinin ortaya konulması ile uygulamada ortaya çıkacak sorunların en aza indireceği hususunda kuşku bulunmamaktadır.

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi adına "6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümlerinin değerlendirilmesi" sempozyumunu düzenleyen Türk Borçlar Kanunu bilim komisyonu üyesi, Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı Başkanı, değerli meslektaşım Prof. Dr. Gökhan Antalya'ya ve ona yardımcı olan kürsünün öğretim üye ve yardımcılara en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

6098 sayılı Borçlar Kanununun hazırlanmasında görev alan bilim komisyonu üyeleri ile alanında uzman olan değerli öğretim üyelerinin konuşmacı olarak katıldıkları sempozyumun, tüm katılımcılara faydalı olmasını diliyorum.

Diğer bir dileğim de, değerli katılımcıların tebliğlerinin bir kitap halinde basılmasıdır. Saygılarımla.

Sunucu: Açılış konuşmasını yapmak üzere Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı Başkanı ve Türk Borçlar Kanunu Bilim Komisyonu Üyesi Prof. Dr. Sayın Gökhan ANTALYA'yı kürsüye davet ediyorum, buyurun hocam...

Prof. Dr. Gökhan ANTALYA'nın Açılış Konuşması

Sayın Marmara Üniversitesi Rektör Yardımcısı, sayın Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı, Sayın Vakıfbank Genel Müdür Yardımcısı ve yöneticileri, değerli öğretim üyesi ve elemanları, saygıdeğer yargı mensubu hakimler, savcılar ve avukatlar, sevgili öğrenciler; öncelikle Fakültemiz Medeni Hukuk Anabilim Dalı Başkanlığının düzenlediği Vakıfbank'la işbirliği içinde gerçekleştirdiğimiz 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi Sempozyumuna hoş geldiniz.

Sempozyumun Türk Hukuk dünyasına katkıda bulunmasını, Türk Medeni Kanunu'nun 1. maddesinin son fıkrası hükümleri kapsamında yerleşmiş hukuk doktrini olarak Türk Hukuk yaşamına katkıda bulunmasını ve ona ilk bilimsel başlangıç teşkil etmesini öncelikle dilerim. Sözlerime devam ederken öncelikle Cumhuriyetimizin kurucusu hukuk devrimlerini gerçekleştiren Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'e ve onun dava arkadaşlarına sevgi ve şükranlarımı sunarım. Bu kapsamda onun Adalet Bakanı olan Prof. Dr. Mahmut Esat Bozkurt'a bize Türk Borçlar Kanunu'nun kaynağını teşkil eden 818 sayılı Borçlar Kanunu'nu da hazırlattığı ve uygulama koyması sebebiyle saygı ve hürmetlerimi sunar, minnetlerimi ifade ederim.

Sözlerime Prof. Dr. Mahmut Esat Bozkurt'un 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun Esbabı Mucibe Lâyhısında yer alan bir temennisiyle devam etmek istiyorum ve bu temenniği aynı şekilde paylaşıyorum. Bu temenniği Kanunun Esbabı Mucibe'den aynen alıyorum; Prof. Dr. Mahmut Esat Bozkurt "memleketimizin iktisadi ve içtimai ihtiyaçlarının inkılap ve onun en yüksek eseri olan Cumhuriyet mefhum ile mutabık bir surette uygulanmasını" dilemektedir Ben de Türk Borçlar Kanunu hazırlayan bir bilim komisyonu üyesi ve bir öğretim üyesi olarak aynı dilekleri paylaşmaktayım.

Sempozyumu bu güne getiren ve sona ana kadar hizmet verecek olan bir sempozyum düzenleme komitemiz bulunmaktadır. Düzenleme komitesinin başkanlığını ben yapmaktaysam da komite üyelerini burada sizlere arz edip onlara da hizmetleri sebebiyle teşekkürlerimi sunarım. Komite üyeleri Prof. Dr. Serap Helvacı, Prof. Dr. Tufan Öğüz, Genel Müdür Yardımcısı Ömer Elmas, Yrd. Doç. Dr. Hakan Albaş, Yrd. Doç. Dr. Fulya Erlüle, Yrd. Doç. Dr. İpek

Sağlam, Vakıfbank Hukuk İşleri Daire Başkanı Şeref Yaroğlu, Dr. Murat Topuz, Ar. Gör. Zeynep Altınar, Ar. Gör. Başak Görgeç ve bize gönüllü olarak katkıda bulunan sevgili Fakültemiz ikinci sınıf öğrencileri sempozyum düzenleme komitesinde görev almışlardır.

Söz konusu sempozyum metinleri aynı zamanda Fakültemiz tarafından hakemli dergisi olan Hukuk Araştırmaları Dergisi'nde Sempozyum Özel Hukuk Serisi No:3 olarak yayımlanacaktır. Bu kapsamda bir hakem heyeti de oluşturulmuş bulunmaktadır. Bu Sempozyumumuzun basımını üstlenen ve gerçekleştirecek Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığına teşekkürlerimizi sunarız. Sempozyumunda sunulan tebliğleri makale olarak değerlendirecek olan sempozyumumuzun hakem heyetini oluşturan sayın Prof. Dr. Serap Helvacı'ya, sayın Prof. Dr. Tufan Ögüz'e, sayın Prof. Dr. Ayşe Havutçu'ya, sayın Prof. Dr. Veysel Başpınar'a, sayın Prof. Dr. İhsan Erdoğan'a, sayın Prof. Dr. Mehmet Ayan'a, sayın Prof. Dr. Abdülkadir Arpacı'ya, sayın Prof. Dr. Osman Berat Gürzumar'a, sayın Prof. Dr. Turgut Öz'e, sayın Prof. Dr. Atilla Altop'a teşekkürlerimizi sunarız.

Aynı zamanda Medeni Hukuk Anabilim Dalı Başkanlığı ile işbirliği içinde Sempozyumumuzun gerçekleşmesini sağlayan, onun finansmanı sağlayan sayın Vakıfbank Genel Müdürüne ve Vakıfbank Genel Müdür Yardımcısı sevgili hukuk kökenli meslektaşımız Ömer Elmas'a ve Bankanın Hukuk İşleri Daire Başkanı Şeref Eroğlu'na ve ayrıca Sempozyuma katkı veren Banka Personeline de teşekkür ederiz.

Sempozyuma anlam katan diğer bir nokta da şudur: bu sempozyum aynı zamanda Fakültemiz Anabilim Dalında görev yapmaktayken emekli olan, fakat halen Fakültemizde görev yapan Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan olarak adanmıştır. Sempozyum basıldığında da ona Armağan olarak çıkarılacaktır.

Bu kapsamda Prof. Dr. Cevdet Yavuz'un kısa bir özgeçmişini sizlerle paylaşmak istiyorum. Prof. Dr. Cevdet Yavuz, 1955 doğumludur. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni 1976 yılında bitirmiştir. 1982 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde Özel Hukuk alanında doktora tezini vermiş bulunmaktadır. Doktora tezi; "Türk, İsviçre, Fransız Medeni Hukuklarında Dolaylı Temsil"dir. İstanbul'da 1983 tarihinde basılmıştır.

Sayın Prof. Dr. Cevdet Yavuz, yardımcı doçent olarak Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne 1984'te iştirak etmiştir. Aynı tarihte Prof. Dr. Serap Helvacı ve ben de kendisiyle birlikte çalışmaya başladık. Bu tarihlerde biz araştırma görevlisiydik. Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a birlikte görev yaptığımız her dönemde sevgi, saygımız ve hürmetimiz her zaman söz konusu olmuştur. 1987 yılında Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde doçent ünvanını aldı. Doçentlik tezi de "Satıcının Satılanın (Malın) Ayıplarından Sorumluluğu"dur. İstanbul'da 1989 tarihinde basılmıştır. Sayın Yavuz 1993 yılında Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde Medeni Hukuk Kürsüsünde profesör olarak atanmış bulunmaktadır. Profesörlük temel eseri, "Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler" isimli kitabıdır. Bugüne kadar değişik bası ve sayılarla günümüze kadar gelmiş bulunmaktadır.

Pof. Dr. Cevdet Yavuz'la birlikte Sayın Prof. Dr. Mehmet Aydın, Prof. Dr. Osman Berat Gürzumar ve benimde katıldığım bir bilim komisyonu “Gönüllü Kuruluşlar Yasa Taslağı” hazırladık. Gönüllü Kuruluşlar Yasa Taslağını 1996 yılında TÜSEV'e sunduk. Bu yasa taslağının daha sonra 1421 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun tüzel kişiler bölümüne gönüllü kuruluşlar bölümü hariç aynen Kanuna uyarlanarak alınmıştır.

Sayın Yavuz 1984 yılından itibaren Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde dekan yardımcılığı ve müdür yardımcılığı yapmıştır. Akademik yöneticilik olarak da Özel Hukuk Bölüm Başkanlığı ile Medeni Hukuk Anabilim Dalı Başkanlığı yapmış bulunmaktadır. Kendisi bir dönemde İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin müdürlüğünü üstlenmiş idi.

Prof. Dr. Cevdet Yavuz, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Bakanlık tarafından oluşturulan 4721 sayılı kanun olarak kanunlaşan Türk Medeni Kanunu'nu hazırlayan bilim komisyonuna birlikte üye idik.

Prof. Dr. Cevdet Yavuz'la birlikte Adalet Bakanlığı'nın hazırlattığı 6098 sayılı kanun olarak kanunlaşan ve bugün hükümlerini değerlendireceğimiz Türk Borçlar Kanunu'nu hazırlayan bilim komisyonunun da ve bu kanun alt bilim komisyonunda çalıştık.

Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a bir teşekkür hediye var lütfen kendisini buraya arz ediyoruz. Kendisine küçük de olsa onun başkanlığını yaptığı son anabilim dalı toplantısı sonrası veda yemeğinde kürsü çalışları adına bir hediye vermiştik ama onun selefi olarak Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı Başkanlığı adına küçük bir hediye sunmaktan şeref duyarım.

Hepinize teşekkür ve saygılarımı sunar, hürmetlerimi iletirim.

